

OFFICIEEL ORGAAN

VAN DE

STICHTING-TRANSMIGRATIE

NEDERLAND-OVERZEE

Doel:

*"een democratisch Nederlands stamland op
NED. NIEUW-GUINEE"*

(uit de stichtingsakte, verleden voor Notaris E. J. M. Luykx te Amsterdam op 22 Januari 1948)

MAANDBLAD VOOR DE
DEELNEMERS DER STICHTING

*

UITGEVERS:

HET BESTUUR DER S. T. N. O.

REDACT: BOB SCHRAUWEN

Centraal Bureau der S. T. N. O.

Keizersgracht 294' Amsterdam C.

Postbus 843 Telefoon 37751

Postgiro 10324

Bank: Ned. Handelsmij. N.V. Amsterdam

N.H.M., de Factorij, Batavia

**Het trotse woord van H.M. Koningin Wilhelmina, uitgesproken in haar radio-
rede tot de Bondgenoten op 3 Februari 1948, maakten wij tot ons devies:***„Een volk moet de kracht hebben om een nieuw begin te maken; wij hebben die kracht!”*

Federatie van N.G.-Organisaties

Op 7 Februari vond te Utrecht een vergadering plaats van vertegenwoordigers van op Nw. Guinee gerichte organisaties, welke leidde tot vorming van een Coördinatie-Comité van Actie. Op 6 Maart j.l. werd als voortzetting hiervan te Amsterdam opgericht de „Federatie van Nw. Guinee-Organisaties” (F.N.G.O.), waarbij zijn aangesloten: de G.N.A.-Noord-Nederland, de combinatie G.N.A.-V.K.N.G.-Indië tezamen met het Comité Rijkseenheid, het Comité Openlegging Nw. Guinee door Politieke Delinquenten, de Ned. Ind. Bond van ex-Geïnterneerden en Krijgsgevangenen, de Federatie van Indische Nederlanders, het Indo-Europees Verbond afd. Nederland, de Stichting Nieuw-Nederland (i.o.) en de Stichting Transmigratie Nederland Overzee.

In deze Federatie zijn een kleine 50.000 gezins-
hoofden, neerkomend op een 200.000 zielen, verenigd.

De F.N.G.O. heeft als gezamenlijk doel: het verkrijgen van een afzonderlijke status voor Ned. Nieuw-Guinee binnen het Koninkrijk, ten behoeve van het stichten van een nieuw stamland voor de Indische Nederlanders en het bevolkingsoverschot van het moederland.

Alle aangesloten organisaties zullen vrij zijn dit doel op eigen wijze te propageren en na te streven, terwijl de Federatie is bedoeld als coördinatie der verschillende doch gelijkgerichte activiteiten. Tot definitief bestuur werd benoemd: J. Heslingha (G.N.A.-Noord-Nederland) voorzitter en drs. P. H. Schrauwen (S.T.N.O.) secretaris. Secretariaat: Keizersgracht 294, postb. 843, Amsterdam.

EN OP DE ANDERE PAGINA'S:

Officiële mededelingen	2
Europese Kolonisten naar Nw. Guinee, door dr. Feuilletau de Bruyn	3
Wat is er en wat kan er gedaan worden? door dr. van der Sleen	4
Gegevens over Australisch Nw Guinee	5
Waarom moeten wij naar Nieuw-Guinee?	6
De Stichting Liquidatie Basisgoederen	6
Eerste eis „Wordt selfsupporting”	6
Vragen van belangstellenden	7
Organisatie en doelstelling der S.T.N.O.	8

EEN NIEUWE WERELD

„Er is plaats voor een miljoen Nederlanders!”

Resultaten der jongste Nw. Guinee-expedities.

In de loop van Februari publiceerde „De Volkskrant” een serie artikelen van haar speciale verslaggever op Nieuw-Guinee, Herman Leenes, die de jongste expeditie er meemaakte. Met de bijzondere aandacht, die de Volkskrant in haar kolommen aan Nw. Guinee biedt, dient zij een grote Nederlandse zaak en toont zij in staat te zijn om in rustig vertrouwen in de toekomst te blikken, waar andere dagbladen voor nieuwe volksplantingen en vergeten gebiedsdelen geen plaatsruimte kunnen vinden om de veel sensationeler kopij van het heftige heden.

Voor hen, die de Volkskrant niet lezen, halen wij hier de belangrijkste punten uit deze reportages aan.

Plannen voor Manokwari.

Het Dept. van Sociale Zaken der Ned. Indische regering is voornemens om de huidige expeditie voor

Zie verder pag. 2

Officiële mededelingen

DE STICHTINGS AKTE werd verleden voor notaris E. J. M. Luykx, Keizersgracht 251, Amsterdam-C, op 22 Jan. 1948.

Het COLLEGE VAN INITIATIEFNEMERS bestaat uit 20 leden: J. L. E. Obbes (Amsterdam), drs. P. H. Schrauwen (Asd), H. C. M. de Bruyn (Asd), C. H. C. Standaar (Asd), G. Schrauwen (Asd), J. A. v. Kooten (Asd), C. H. de Jager (Asd), H. A. Lapré (Asd), H. G. Crayé (Asd), F. W. Binkhuysen (Asd), S. Siemelink (Rijswijk), ing. Ch. Hilgers (d. Haag), mr. W. P. Bijleveld (Asd), J. C. Hessing (Arnhem), J. J. Vürtheim Gzn (d. Haag), P. M. Both (Groningen), J. M. v. Rooyen (Rotterdam), mevr. de Vos-Suermondt (Baarn), F. H. F. Horster (Asd).

Het BESTUUR bestaat uit:

J. L. E. Obbes, voorzitter; drs. P. H. Schrauwen, secretaris; C. H. C. Standaar, penningmeester; G. Schrauwen, Propaganda en Voorlichting L. Schilperoord, commissaris.

AFDELINGSADRESSEN:

Amsterdam: voorzitter E. H. Kühr, secretariaat H. Holscher Maasstraat 179¹¹¹

Gelderland: voorzitter J. C. Hessing (Arnhem), secretariaat H. J. Geerink, Utrechtseweg 354, Doorwerth bij Arnhem.

Den Haag: vertegenwoordiger P. v. d. Bel, Vleerstraat 80. Utrecht: vertegenwoordiger J. v. Amstel, Driebergse weg 6, Zeist.

West-Friesland: vertegenwoordiger T. J. v. Vreumingen, Zwaag bij Hoorn (Noord-Holland).

Zuid-Limburg: vertegenwoordigers H. A. Goessens, Wilhelmasingel 79, Maastricht, en W. v. d. Meulen, Peschstraat 28, Geleen.

Groningen: vertegenwoordiger W. Draisma, Poelweg 18a.

INSCHRIJVING. Een deelnemer(ster) of adsp. deelnemer(ster) wordt beschouwd als officieel ingeschreven, zodra zijn (haar) inschrijvingsformulier is ontvangen op het Centraal Bureau der stichting te Amsterdam en is voorzien van het hem (haar) toekomende volgnummer.

De CONTRIBUTIE bedraagt f 1.— per maand voor alleenstaande mannen en vrouwen van 18 jaar en ouder en voor gezinshoofden (de echtgenoten en kinderen beneden 18 jaar zijn inbegrepen bij het deelnemerschap van het gezinshoofd). De kinderen boven de 17 jaar moeten zelfstandig deelnemer(ster) worden. Werkende jongelui van 15 t/m 17 jaar kunnen aspirant-deelnemer(ster) worden; voor hen bedraagt de contributie f 1.— per kwartaal. De contributies kunnen worden voldaan per maand, kwartaal, halfjaar of jaar op postgiro S.T.N.O. No. 103.24 of per kwitantie aan de door het Bestuur erkende afdelingsbesturen en -vertegenwoordigers. In de contributie is begrepen het abonnement op het officieel stichtingsorgaan, het maandblad „Nederland Overzee“.

DONATEURS. Zij, die zich (nog) niet voor transmigratie willen opgeven, doch wel sympathiseren met het streven der S.T.N.O. en zich het nationale belang daarvan bewust zijn, kunnen zich te allen tijde opgeven als begunstigers der stichting.

Donaties voor personen: storting ineens minimum f 10.—; bijdrage per maand minimum f 1.—.

Donaties voor lichamen: minimum f 100.— ineens of f 10.— per maand.

INLICHTINGEN schriftelijk aan de Afdeling Propaganda & Voorlichting, Centraal Bureau S.T.N.O., Keizersgracht 294, Amsterdam-C; mondeling alleen na afspraak met opgave van onderwerp.

Het MAANDBLAD verschijnt op de helft van iedere maand. Belangrijke bijdragen (ter beoordeling der redactie) worden gaarne geaccepteerd, doch kunnen voorlopig niet worden gehonoreerd. Inzendingen, ook voor de rubriek „Vragen van Belangstellenden“ s.v.p. te richten tot Redactie Maandblad, Centr. Bureau S.T.N.O.

Vervolg van pag. 1

gedetailleerde onderzoeken op Nw. Guinee in de komende twee jaren door vele andere te laten volgen. Het onderzoek wordt thans geleid door vier Indië-experts.

De heer N. Klay, die boven Malang in Oost-Java een thee-onderneming had en in Malang en Soerabaja 2000 stuks vee bezat (alles werd door de Jap geliquideerd), gaat nu op Nieuw-Guinee een veebedrijf beginnen te Ransiki. De heer J. Sijnja uit de Sumatracultures, zoekt naar een gunstige plek voor een dorp in het Manokwari-gebied, waar een 500 huisjes gebouwd kunnen worden en voorts een hospitaal en twee jeugthuizen. Maar eerst moeten er bedrijfjes komen, een houtzagerij, een kalkbranderij, een panne-

bakkerij, enz., aldus de heer Sijnja. Verder gaat de heer Sijnja grondonderzoeken doen met het oog op mogelijke grootcultures; in het bijzonder denkt hij aan vezelcultuur.

Ir. van Gogh, landbouwconsulent, ontwerpt plannen voor het stichten van een landbouwproefbedrijf te Manokwari. Alleen met de beste kwaliteit en nuchtere ervaring kan een toekomst worden opgebouwd. zegt hij. De heer van Soelen, bodemkundige, heeft bij Hollandia op de Nimboran-vlakte gewerkt en heeft er alleen slechte en minder slechte grond gevonden. Wat de omgeving van Manokwari en de rest van Nieuw-Guinea na bodemonderzoek zullen opleveren, weet hij nog niet.

De voorttrekkers.

Te Manokwari werd de expeditie ontvangen door de Indische Nederlander, John Soesman (uit de Oost-Java-cultures), transmigratieleider van het eerste groepje kolonisten, dat zich aldaar eind-1946 vestigde. De heer Soesman wil in 1948 transportmiddelen aanvoeren, een machinale houtzagerij in bedrijf stellen, woningen bouwen, werklieden van de eilanden ten Noorden van Nw. Guinee importeren. Momenteel wordt Manokwari bewoond door vijf Europeanen met één bulldozer en één Higginsboot.....

Dr. Schroeder, de arts te Manokwari, verklaarde, dat het malariagevaar meestal ontstond door zeer onoordeelkundig openleggen van het terrein. Hij gelooft, dat wanneer het oerwoud volgens de regelen der kunst wordt opengelegd, het malariagevaar er niet veel groter hoeft te zijn dan elders in Indië.

Het belangrijkste resultaat van deze expeditie is tot dusverre de ontdekking van een „nieuwe“ vlakte van 850.000 ha, 100 km ten Westen van Hollandia en doorlopend tot de Memberanorivier, licht glooiend land, grotendeels droog. Ir. Wehlburg, leider der expeditie, verklaarde, dat wanneer ook het bodemkundig onderzoek tot goede resultaten leidt, we minstens 500.000 ha van deze vlakte voor kolonisatie kunnen gebruiken. Deze ontdekking, gevoegd bij de reeds bekende vlakten, houdt in, dat er op Nieuw-guinee zeker plaats zal zijn voor één miljoen Nederlanders!

Pas weinig onderzocht.

De moeilijkheid is, dat terwijl langzamerhand wel is bewezen, dat Nieuw-Guinea niet zo onherbergzaam hoeft te zijn als men altijd gemeend heeft, van slechts een klein aantal vlakten grondkwaliteit en nauwkeurige gegevens bekend zijn. De onderzoeken rond Hollandia waren teleurstellend. Het Mangoeapi-plateau achter Manokwari, 500 ha malariavrij, is zeer geschikt voor een landbouwproefbedrijf. De Andai-vlakte daarachter, 2000 ha zware leemgrond, is geschikt voor landbouw, echter nog malaria-gevaarlijk. De Maroeni-vlakte, 1000 ha, en Oransbari, 4000 ha, lijken geschikt voor landbouw en veeteelt, verder onderzoek is hier echter nog nodig. De Ransiki-vlakte, 6000 ha, en de Momi-Waren-vlakte, 6000 ha, worden geschikt genoemd voor veebedrijven. En daar komt dan zeer waarschijnlijk bij de nieuwe vlakte van minstens 500.000 ha en enkele andere voor nader onderzoek in aanmerking komende vlakten.

De leegte van het land, het gebrek aan arbeidskracht, moet echter worden opgevangen. De Nederlandse boer, die zelf alle handwerk moet doen, kan niet concurreren tegen de Javaanse landbouwer. Vandaar dat de kolonisatie in Nieuw-Guinee alleen mogelijk wordt geacht indien de kolonisten in groot verband werken en mechanische landbouw kunnen bedrijven met de modernste landbouwwerktuigen die er te vinden zijn. De transmigratie-in-het-groot moet ook groots worden aangepakt, wil men het risico vermijden in de toekomst met een Europese pauperstand op Nieuw-Guinee rekening te moeten houden.

EUROPESE KOLONISTEN NAAR TROPISCH NIEUW-GUINEE

door Dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn

Moeilijkheden, die overwonnen moeten en kunnen worden

Nog steeds wordt tegen de idee: kolonisatie van Nw. Guinee door Europeanen, door velen stelling genomen op grond van hun overtuiging, dat de Europeaan niet tegen het tropische klimaat bestand is, er althans geen zware lichamelijke arbeid kan verrichten, terwijl door hen ook andere, volgens hen onoverkomenlijke, bezwaren worden aangevoerd. Het leek ons daarom niet onnuttig om tegenover dit pessimisme-bij-voorbaat de zienswijze te stellen van een man als dr. W. K. H. Feuilletau de Bruyn, die zelf zeer goed de bezwaren, aan een blanke kolonisatie van Nw. Guinee verbonden, onderkent, doch hierbij tevens weet aan te geven, op welke wijzen men kan voldoen aan de voorwaarden, waarvan het slagen van zulk een kolonisatie afhangt. Aan een belangrijk artikel van zijn hand, opgenomen in het „kolonisationummer” van het Tijdschrift „Nw. Guinea”, ontleenen wij het volgende:

Klimaat en bodem.

Nw. Guinee is een land, waar men naast een hooggebergte, dat de ruggengraat van het eiland vormt, ook langs de Noordkust een langgerekte keten vindt met toppen tot 2000 à 3000 m hoog. Daarnaast vindt men op Z.W.- en Z. Nw. Guinee uitgestrekte moerasvlakten, die natuurlijk voor kolonisatie ongeschikt zijn. Wat dus het klimaat aangaat, zijn er grote gebieden nabij de kust, die voor kolonisatie van Indische Nederlanders geschikt zijn, terwijl daarnaast ook geweldige uitgestrektheden in het binnenland te vinden zijn, die voor kolonisatie van Europeanen geschikt zijn.

Van groot belang is voorts de vruchtbaarheid van de bodem. Bijna nergens in de tropen komt een gebied voor, waarvan de grond zo vruchtbaar is als die van Java. Toch komen ook op Nw. Guinee vruchtbare verweringsgronden van vulcanische gesteenten voor, alleen wat dieper het binnenland in en veel schaarser dan op Java. Er komen ook gronden voor, die bepaald onvruchtbaar zijn.

Een groot deel van de grond op Nw. Guinee is echter van middelmatige kwaliteit, zoals dat in de meeste landen van de wereld het geval is. Over de hele wereld is overigens bij de voedsellandbouw bemesting, ook met kunstmest, gebruikelijk.

Bij overjarige gewassen is het bemestingsprobleem veel moeilijker op te lossen. Het staat wel vast, dat aan de kolonisatie een grondige landbouwkundige en bodemkundige verkenning vooraf moeten gaan. Verder zullen de kolonisten, door het tekort aan arbeidskrachten, alleen moeten rekenen op eigen kracht en de hulp van het gezin en zal hij gebruik moeten maken van landbouwmachines, waar dat maar enigszins mogelijk is.

Export-mogelijkheden.

Een algemene voorwaarde is een goede oplossing van het transportvraagstuk. Zo min mogelijk moet men afhankelijk zijn van de aanvoer van voedsel en boven alles moet een kolonie door middel van de landbouw in zijn eigen behoeften voorzien. Daarnaast moet de kolonist denken aan de teelt van exportgewassen, die hij te gelde moet maken om er kleding, zout, schoeisel, lectuur, enz. voor te kunnen kopen. Hiervoor moet afzetgebied gevonden worden. Een deel van zijn voedsel zal hij kunnen verkopen aan de ambtenaren ter plaatse en verder aan de employés van de petroleummaatschappij in de Vogelkop.

Maar in de toekomst zijn daarbij nog andere mogelijkheden. Het is zeker niet denkbeeldig, dat indien er voldoende vracht op de Noordkust van Nw. Guinee beschikbaar is, de producten via Rabaul naar Australië of via Hawaï naar San Fransisco zullen worden vervoerd. Deze laatste weg is nog altijd 1500

à 2000 zeemijlen korter dan die van Java via Japan en Hawaï naar San Fransisco.

Medische Dienst.

Wat zijn nu de redenen van mislukking van de vroegere kolonisatie pogingen op Nw. Guinee?

In de eerste plaats de ongezondheid van het klimaat. Daardoor hadden vele kolonisten te lijden van de malaria en verminderde hun werkkraft. Verschillende hygiënische maatregelen zullen dus genomen moeten worden, zoals in de jongste oorlog reeds in de omgeving van Hollandia uitgebreide bestrijdingsmaatregelen tegen de malaria werden genomen. Hiertoe is dadelijk nodig een centrale medische staf. Voor het uitvoeren van de hygiënische maatregelen zal het nodig zijn, dat de kolonisten worden verplicht tot het vervullen van een soort burgerdienstplicht.

Landbouwvoorlichtingsdienst.

Tweede reden was een onvoldoende kennis van het boerenvak en bovenal onvoldoende ervaring als boer. Het is niet moeilijk om een kolonist het bewerken van het land te leren, het verzorgen van vee, enz. Dergelijke routinewerkzaamheden zijn na het doorlopen van een goed geleide cursus betrekkelijk gemakkelijk te leren. Maar daarmee is de kolonist nog geen boer. De moeilijkheden beginnen pas als er tegenslag komt, als er een oogst mislukt, als men last krijgt van bepaalde parasieten, ziekten, plagen. Om die te overwinnen is een grondige landbouwkundige kennis en ervaring nodig, die de kolonist vaak mist. Hij heeft dus voortdurend raad en voorlichting nodig van deskundigen in de eerste jaren van zijn vestiging op Nw. Guinee.

Daarbij komt nog dat de meeste exportproducten een zekere bewerking moeten ondergaan, zoals b.v. thee, koffie, copra, agavevezel, Manillahennep, enz. Daarvoor is minstens een fabriekje nodig, die de onbemiddelde kolonist niet zal kunnen betalen. Zo komt men vanzelf tot het coöperatieve landbouwbedrijf van een 50 tot 100 kolonistengezinnen met een bebouwde oppervlakte van 1000 tot 1500 ha. Werkende met een kapitaalvoorschot der regering, met een eigen coöperatief fabriekje, waarin de landbouwproducten een bewerking ondergaan, die hen geschikt maken voor export, een eigen tractorenstation met ook de benodigde bulldozers, trucks en personenauto's, zal zo'n kolonistengroep spoedig op eigen benen kunnen staan.

Verdere oorzaken voor de vroegere mislukkingen waren: onvoldoende leiding in de kolonies, moeilijkheden met werkvolk (men mag niet rekenen op de Irianen (Papoeas) als werkkraft; alles zelf doen!) en onvoldoende afzetmogelijkheden voor de geteelde producten (daarom kan de kolonisatie van Nw. Guinee alleen in groot verband slagen).

Men zal het op de duur moeten hebben van de export voor de Amerikaanse, Australische en Europese markt. Dit kan pas op economische wijze geschieden, wanneer directe scheepsverbinding tot stand komt en daartoe is het nodig, dat men een kolonisatieplan opzet voor tenminste 3000 kolonistengezinnen (circa 15 duizend personen). Over 4 à 5 jaar kan er dan voldoende vracht zijn om de grote scheepvaart te bewegen tot een verbinding van Nw. Guinee met de rest van de wereld. (Sorrong wordt thans reeds regelmatig door vrachtschepen aangedaan. Red. N.O.).

Men moet zich niet voorstellen, dat dit alles op rolletjes zal lopen. Ook thans zullen er fouten gemaakt worden en er zal verschrikkelijk hard gewerkt moeten worden en de kolonisten zullen zich aanvankelijk heel wat ontberingen moeten getroosten. Maar hier is toch voor zeer velen, die voldoende energie bezitten, een kans om zich een vrij en zelfstandig bestaan te scheppen.

WAT IS ER EN WAT KAN ER GEDAAN WORDEN ?

door Dr. W. G. N. van der Sleen

Beschouwingen over kolonisatie op Nieuw-Guinee

„Dat hier nu het land van belofte zo maar klaar zou liggen voor de kolonist, is zeker niet het geval, doch de mogelijkheid van grotere volkplantingen op Nieuw-Guinee MOET thans onder het oog worden gezien!”

Dr. van der Sleen begint zijn belangrijke bijdrage in het door de Nw. Guinea-Studiekring uitgegeven „Tijdschrift Nieuw-Guinea” met een beschrijving van Hollandia en omgeving. Hollandia ligt in een nauwe kloof (aan de Noordkust, vlak tegen de Oostgrens aan), geheel volgebouwd met loodsen en barakken met legervoorraden, die nog worden geïnventariseerd.

Men moet er wel rekening mee houden, dat alles wat de Amerikanen gedurende de oorlog in dit gebied hebben gebouwd is geconstrueerd met de gedachte dat het niet langer dan 2 jaar dienst zou hoeven te doen (steile wegen, zwakke taluds, primitieve berg-ruimten, revolutiebouw van zachte houtsoorten, extra dun dakzink, enz.). Vele der berg-ruimten zijn zogenaamde „Quansethuts” met half-cirkelvormige doorsnede, die zeer goed bewoonbaar te maken zijn en dan misschien wel een jaar of vijf mee kunnen.

Rond het Sentanimeer.

Even verder Oostelijk ligt aan de baai een destroyer-base met tal van hutten en barakken. De toekomst van Hollandia zelf is een klein havenplaatsje met een — naar wij hopen — groot en belangrijk achterland. Het burgerlijk bestuur woont in Nieuwstad, ook een oud Amerikaans kamp, dicht bij de waterscheiding tussen de Hollandiabaai en het Sentanimeer, ongeveer 12 km van Hollandia. Nog weer een tiental kilometers verder Zuidelijk ligt Kotanica, waar een duizendtal Japanse krijgsgevangenen en een Papoeabataljon hebben gewoond. Steeds verder Zuidwaarts gaande langs de oevers van het Sentanimeer, door een der mooiste landschappen van de archipel, slaan wij rechtsaf en klimmen langs een steile kronkelweg naar het oude hoofdkwartier van MacArthur en van de Seventh Fleet. Daar ligt een groot aantal goed geconstrueerde Quansethuts op ettelijke honderde meters boven het meer met een prachtig uitzicht over het Cycloopegebergte en het meer. Hier is voor kolonisten geen plaats; zeer onvruchtbare grond.

De directe omgeving van het Sentanimeer is door de Papoea's voor het grootste deel door ladangbouw uitgeboerd. In Djoka, aan de Noordoost-oever van het meer ligt een grote zendingsschool met internaat, van waaruit de medicus uitvaart naar de dorpen langs het meer. Op het internaat blijkt, dat de Papoea van deze streken zeer intelligent is en vlijtig, wanneer hem dat te pas komt. De kindersterfte is hier buitengewoon hoog (soms tot 80 pct.), maar als de medische dienst hier verder doordringt, zal zeker een sterke bevolkingstoename ontstaan.

Voor de kolonisatie geschikte gronden.

Het blijkt, dat in het achterland van Hollandia, dat dicht bevolkt is, alle bruikbare grond reeds door de Papoea's in gebruik is genomen. Evenals dat op Java het geval is, blijft dan vooral in het heuvelland en aan de voet der bergen echter nog genoeg land over, dat door Europeanen wel met behoorlijke kans op succes kan worden bebouwd. Bij het onderzoek naar voor kolonisatie in aanmerking komende gronden is gebleken, dat in de omgeving van Hollandia niets te vinden is, behalve ver voorbij het uiterste Zuidwesteinde van het meer, waar indertijd een bestuursweg van 17 km lengte is aangelegd naar de vlakte der Grime-rivier en daar zijn ongeveer 2500

hectaren voor kolonisatie geschikte gronden aange-troffen (gedeeltelijk grasland, gedeeltelijk zwaar bos met veel ijzerhout zelfs). De heren Schwarz en Wentholt meenden dat in de Grime- en de Sekolievlakten ongeveer 25.000 ha geschikt zijn, doch de tegenwoordige landbouwconsulent, ir. Brantjes, vindt dat het grootste deel gereserveerd dient te blijven voor de te verwachten bevolkingstoename in dit gebied. Verder is de Sekanto- of Djanggoesvlakte, Zuidoost van het Sentanimeer gelegen, onderzocht. Hier hoopt men een 10.000 ha voor kolonisatie geschikte gronden te kunnen vinden.

Alle expedities worden door het zeer moeilijke terrein zeer belemmerd, wanneer geen vliegtuigen beschikbaar zijn. De tegenwoordige resident, de heer Van Eechoud, is van mening, dat vóórdat de eerste groep kolonisten arriveert, de weg voor autoverkeer geschikt moet zijn gemaakt en de grond plantklaar moet worden opgeleverd. Bovendien moeten balken, planken en dakzink in voldoende hoeveelheid aanwezig zijn, opdat de kolonist dan zijn eigen huis bouwen kan. Tijdens die bouw zullen de kolonisten moeten worden ondergebracht in barakken of tenten, die dan later als toko, voorraadschuur, vergader- of bioscoopzaal kunnen worden gebruikt. Dit alles kan omdat in Hollandia AL het materiaal aanwezig is, dat voor deze opzet nodig is, van tractoren, bulldozers en ploegen af tot balken, planken, volledige houtzaag-installaties en grote voorraden dakijzer toe.

Omgeving van Manokwarie.

Behalve in de omgeving van Hollandia zijn er nog andere gebieden, waaraan gedacht moet worden. Reeds bekend is de omgeving van Manokwari (Noordoost-kust van de Vogelkop), waar 7000 Japanners een 500 hectaren tuin hebben aangelegd, waarmee zij zich volkomen selfsupporting maakten. Na het vertrek der Jappen zouden hier direct enige honderden kolonisten onderdak kunnen vinden. (Momenteel zit hier reeds een kleine groep kolonisten onder leiding van de transmigratieleider, de heer Soesman, Red. N.O.). Een ander gebied is te vinden rond het Jamoermeer (in het smalle deel van Nw. Guinee tussen Geelvinkbaai en Etnabaai). De meningen lopen t.a.v. deze streek nogal uiteen, doch de daar in de buurt liggende Waganivlakte schijnt in elk geval een onderzoek waard te zijn.

Buiten deze gebieden moet Nw. Guinee uit landbouwkundig oogpunt nog vrijwel geheel als onbekend worden beschouwd. (Er worden op het ogenblik weer druk onderzoeken verricht en met niet onbelangrijke resultaten; zie het artikel „Een nieuwe wereld”, Red. N.O.). Reeds in 1943 werd door kapitein Van Eechoud bij de Regering te Melbourne een driejarenplan voor de exploratie van Noord Nw. Guinee ingediend. Dit plan beoogde stichting van een exploratiecentrum in het Prins Bernhardkamp aan de Idenburg-rivier in de Meervlakte (in het „lichaam” gelegen) met kleinere centra in Seroei, Manokwari, Etnabaai en Mapi. Na fotokartering zouden 30 à 40 kleinere expedities op veelbelovende punten het binnenland kunnen intrekken voor het bodemkundig onderzoek. Ook voor de inrichting van het centrale exploratiekamp is vrijwel al het materiaal te Hollandia aanwezig, behalve de zo hoog nodige vliegtuigen.

Vorbereidende organisatie.

Wanneer de Regering besluit aan de kolonisatie haar onmisbare steun te verlenen, dan moet ook van de andere zijde met de voorbereiding worden begonnen. De kolonisatie-verenigingen of andere groepen van kolonisten moeten niet alleen van de Regering

allerlei dingen vragen en eisen, maar zij moeten ook iets aanbieden en wel:

streng geselecteerde groepen van enige honderde mensen, die bereid zijn zich eerst geestelijk en lichamelijk te bekwamen voor pioniersarbeid en dan de beschaving met al haar gemakken en genoegens vaarwel te zeggen, totdat zij zich zelf een nieuwe stad en omgeving met alle gewenste faciliteiten hebben opgebouwd.

Dr. van der Sleen besluit zijn artikel met enkele wenken en adviezen betreffende de deugdelijke voorbereidende organisatie, zonder welke het zenden van kolonistengroepen niet kan slagen.

En juist met het oog hierop is de Stichting Transmigratie Nederland-Overzee opgericht. Wanneer straks de landbouwkundige onderzoeken op Nw. Guinee voldoende resultaten hebben opgeleverd, wanneer dit gebiedsdeel ook staatkundig zijn bestemming heeft gekregen, wanneer de Regering heeft besloten in welke vorm en in welke mate zij de Nederlandse volksplantingen op Nw. Guinee kan steunen, dan moeten wij, zoals dr. Van der Sleen zegt, óók iets aan te bieden hebben. Wij willen dan zover zijn, dat wij kunnen zeggen: Kijk, wij hebben in de eerste plaats..... kolonisten. Hier in onze kartotheek zijn zoveel duizend mensen, die naar Nw. Guinee willen transmigreren, geregistreerd met hun woonplaats, leeftijd, vakkennis en andere bijzonderheden. Verder hebben wij cursussen, die de mensen voorbereiden en opleiden, literatuur over Nw. Guinee en rapporten over de kolonisatiemogelijkheden aldaar, wij hebben een gedetailleerd plan voor het stichten van volksplantingen, door onze commissies van deskundigen samengesteld, enz. enz.

Dit is het verband, dat bestaat tussen alle oude en nieuwe plannen en onderzoeken met betrekking tot Nieuw-Guinee en de jonge Stichting Transmigratie Nederland-Overzee.

Nieuw-Guinee roept!

Enkele zeer belangrijke lichamen, die wij om medewerking verzochten, antwoordden: „Wij zeggen u in principe onze steun toe, maar zorgt u eerst voor: coördinatie van krachten, een uitgewerkt plan en een grote organisatie. Welnu: de Federatie van Nw. Guinee-Organisaties werd opgericht (zie pag. 1); aan het algemeen kolonisatieplan wordt gewerkt; wij zetten nu onze propaganda-campagne voor het werven van deelnemers in met een reeks van grote openbare vergaderingen in een tiental plaatsen van Nederland.

En wat doet U?

ZORGT U VOOR TENMINSTE EEN NIEUWE DEELNEMER.

Het is een bekend feit, dat gemiddeld iedere deelnemer in een groot plan één nieuwe deelnemer aanbrengt. Dit kan en moet ook bij ons gebeuren.

GEEFT U DIT BLAD TE LEZEN AAN EEN KENNIS?

EN GEEFT U HET DAN OOK WEER DOOR AAN EEN ANDER?

LAAT ELK AANMELDINGSSTROOKJE (pag. 8) INGEVULD OP HET CENTR. BUREAU TERUGKEREN!

„Het is de daad, die hier geldt!” zei dr. Honig. Er moet aangepakt worden, hard en snel. De tijd dringt. Nieuw-Guinee roept..... Laat ons niet de bus missen.

Wat de Australiërs er presteerden

Na betreurd te hebben dat er zo weinig goede literatuur over Nieuw-Guinee bestaat en de Pers er zo weinig serieuze aandacht aan besteedt, schrijft „De Nieuwe Dag” van 27 Jan. j.l.: En nu Den Haag zich plotseling weer schijnt te herinneren dat er nog zo iets als Nieuw-Guinee bestaat, is een kort overzicht van wat er in het Oostelijk deel van het op één na grootste eiland ter wereld door de Australiërs werd gepresteerd wel op zijn plaats.

De Westelijke helft bestaat uit het zg. „Papua” en het „Kaiser Wilhelmland”, dat vóór 1921 aan Duitsland toebehoorde. In 1883 hees de Australische politiechef van Thursday-island de Britse vlag op de plek, waar nu Port Moresby ligt en nam de kolonisatie van Papua een aanvang onder de geniale gouverneur Sir Hubert Murrau.

Papua telt 300.000 inboorlingen, waarvan er in 1941 10.000 in dienst stonden van de 1800 Europeanen, die er zich hadden gevestigd. De resultaten van 1933 af waren als volgt:

	Export (cijfers in £)		
	1933	1938	1941
rubber	56.000	124.000	161.000
koffie	2.400	7.500	8.900
klappers	29.000	48.000	61.000
copra	89.000	191.000	209.000
goud	45.000	97.000	133.000
totaal	221.400	467.500	572.000

Het mandaat-gebied telt 684.000 inboorlingen, waarvan er in 1941 35.000 in dienst stonden van de 4.000 Europeanen die er zich hadden gevestigd. Dit gebied voerde in 1941 uit voor een bedrag van £ 3.254.000, waarvan de diverse goudmijnen £2.797.000 bijdroegen en de rest werd aangevuld door de kokosplantages, die thans gezamenlijk een oppervlakte van 138.500 ha beslaan.

Aan de universiteit van Sydney werden jongemannen opgeleid enkel en alleen voor dienst in Nw. Guinee. Medische expedities en patrouilles, vergezeld van anthropologen en ethnologen, deden wonderen. Tevens werd een „veldpolitie” gecreëerd, die aanvankelijk uit louter blanken bestond, maar thans telt de „Royal Papuan Constabulary” meer dan 400 inlandse leden. Papuas worden aan de universiteit van Sydney opgeleid tot medisch assistenten en in Port-Moresby zijn de assistenten bij de P.T.T. zonder uitzondering zonen des lands.

Australisch Nieuw-Guinee gaat een grote toekomst tegemoet, vooral nu er sinds een drietal maanden petroleum is gevonden in enorme hoeveelheden. Het is de geologen gebleken, dat het Nw. Guinese oliebekken waarschijnlijk groter en rijker is dan dat van Sumatra. Gedurende de oorlog heeft het land enorm geleden, doch de Australiërs hebben de zaak aangepakt op de hun eigen, zeer efficiënte wijze en worden daarbij stevig geholpen door dat deel der bevolking, dat heeft leren inzien, dat er inderdaad voor haar bestwil wordt gewerkt.

Tot zover „De Nieuwe Dag”..... En nu de andere helft van dit eiland, met zeker zoveel mogelijkheden; het deel van ons grondgebied, dat wij enkele eeuwen „in reserve hielden”, toen wij aan de zoveel gemakkelijker te hanteren paradijseilanden als Java en Sumatra meer dan genoeg hadden. Maar nu liggen de feiten ietwat anders. Nu roepen honderdduizend Indische landgenoten om een nieuw stamland, nu vragen 40.000 boerenzonen uit Nederland om emigratie, nu zoeken duizende gedemobiliseerden naar nieuwe toekomstmogelijkheden. En Ned. Nw. Guinee, 12 maal Nederland, ligt te wachten.....

Waarom moeten wij naar Nieuw-Guinee?

En hoe staan onze kansen?

De gedachte „Nederlandse volksplantingen op Nieuw-Guinee” is meer dan 20 jaren oud. Talloos zijn de verenigingen, comités en andere instellingen, die zich tot dusverre met dit onderwerp hebben bezig gehouden. Er bestaat veel wetenschappelijke en populaire literatuur over dit gebiedsdeel, doch — in tegestelling tot de landgenoten in Indië — het Nederlandse volk weet nog practisch niets van Nw. Guinee af. In Indië wachten enkele tienduizenden Nederlanders, grotendeels aangesloten bij de grote Nw. Guinee-verenigingen aldaar, in groeiend ongeduld op het moment, dat zij in staat gesteld zullen worden om aan de stichting van het nieuwe stamland te beginnen.

In Nederland, met zijn niet weg te praten ernstig probleem van het jaarlijks bevolkingsoverschot, groeit de drang naar emigratie sedert het einde van de oorlog in sterke mate, doch in deze jaren werd nooit over een andere oplossing gedacht en gesproken dan over emigratie naar den vreemde. Het is duidelijk dat een land, dat regelmatig zijn teveel aan zielen afstoot, er nooit een grijn sterker op wordt. Emigratie, waarbij grote groepen tot de best bruikbare landgenoten behorende mensen worden weggewerkt naar een vreemd land met vreemde wetten, taal en zeden, betekent verlies aan volkskracht voor het moederland. En of er enige winst in zit voor de emigrant zelf, zal nog moeten blijken..... Maar wat dan?

Nieuw-Guinee! Transmigratie van duizenden Indische Nederlanders naar dit gebiedsdeel zal in ieder geval plaats vinden. Wij kunnen ons althans niet voorstellen, dat wij een regering zouden hebben, die — zomaar, met een vermoeid schouderophalen — deze hele categorie landgenoten, nazaten van onze Empire-builders, die eens van een klein landje een wereldrijk maakten, zouden kunnen afschrijven met een „laat ze zich dan in hemelsnaam maar oplossen in de Republiek”.....

Zouden wij dan onze boerenzonen, onze bouwvakarbeiders, enz. enz. aan een vreemd land afstaan, wanneer daar op eigen grondgebied, door onze eigen mensen een enorm werk wordt begonnen? Natuurlijk niet. Wij moeten hen gaan helpen, wij moeten er tezamen een nieuw stamland gaan opbouwen met nieuwe mogelijkheden voor honderdduizenden Nederlanders en nieuwe kansen voor Nederland om de zware klappen, die de oorlog en daarna de vrede het toebrachten, te boven te komen. Het is onze overtuiging dat massale volksplantingen op Nw. Guinee alleen kunnen slagen door de gecombineerde actie van Indische en Nederlandse kolonisten, waarbij deze groepen landgenoten elkanders kracht kunnen aanvullen en vergroten met respectievelijk tropische ervaring en Europees vakmanschap en kapitaal. In de gepubliceerde beschouwingen over de kolonisatiemogelijkheden op Nw. Guinee is overigens steeds rekening gehouden met transmigratie van zowel Indische als moederlandse Nederlanders.

Om deze redenen is de S.T.N.O. opgericht, n.l. om in samenwerking met de Indische Nw. Guinee-verenigingen (welke samenwerking reeds tot stand werd gebracht) een zo groot mogelijke groep Nederlandse kolonisten te verzamelen, die volgens de door de bij de stichting aangesloten deskundigen uitgewerkte plannen zullen worden uitgezonden voor de beoogde volksplanting op Nederlands Nieuw-Guinee. Voor het samenstellen van deze grote groep kolonisten zoeken wij ons arbeidsveld onder: 1. de naar emigratie verlangende jonge Nederlandse boeren en handwerkslieden, 2. de uit Indonesië terugkerende gedomobiliseerde militairen en 3. de Indische gerepatrieerden, die niet naar hun land kunnen terugkeren (omdat ze dat hebben verloren).

In afwachting van de noodzakelijke groei van het

„lichaam” der stichting (n.l. het aantal deelnemers) heeft het bestuur der S.T.N.O. contact gezocht (en dit met zeer bemoedigend resultaat), niet alleen met de Nw. Guinee-verenigingen in Indië, doch ook met alle hiervoor in aanmerking komende organisaties en personen in Nederland, waarvan wij noemen: de Nw. Guinee Studiekring (die ons alle nodige literatuur verschaft), het Indisch Instituut en het Kon. Aardrijkskundig Genootschap, de Ned. Ind. Bond van Exgeïnterneerden (Nibeg); voorts met het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen (7e en 3e afdeling), het Ministerie van Landbouw (afd. „Recoba”), de Stichting Landverhuizing Nederland en ook met de Nw. Guinea Petroleum Mij. en het Ingenieurs-Bureau Ingenegen-Vrijburg (hetwelk de directie voert van de Stichting Liquidatie Basisgoederen).

Van al deze zijden ondervond het bestuur zeer veel sympathie voor zijn streven. De residenten Schwencke en Oranje, die begin Januari naar Batavia vertrokken om er het probleem Nw. Guinee ter hand te nemen, beloofden ons de rapporten van de jongste exploraties in dat gebied. Dr. ir. Honig, alg. adviseur voor Econ. zaken der Indische regering, zegde toe de belangen der S.T.N.O. in Indië te zullen voorstaan. Uit Hollandia, Manokwari en Sorrong verwachten wij binnenkort rapporten betreffende de algemene situatie ter plaatse.

In de afgelopen maanden hebben wij zeer veel beschouwingen over de kolonisatiemogelijkheden op Nw. Guinee van terzake volkomen deskundigen gelezen en gehoord, die alle tot één conclusie kwamen: „wees niet te optimistisch, het zal moeilijk zijn, maar..... het kan, er zijn grote mogelijkheden”. Het best werd deze conclusie uitgedrukt in de woorden van dr. ir. P. Honig in de causerie, die hij hield ter gelegenheid van de eerste vergadering van het College van Initiatiefnemers der S.T.N.O.:

„Na alles wat ik er van gelezen, gehoord en gezien heb, zeg ik in volle overtuiging. Ja, het kan! Dit is geen dwaas of misdadig streven, in genen dele. Het succes der onderneming zal afhangen van de moed om te zeggen, waar het op aankomt, van de mate van gezond verstand om de te stichten gemeenschap snel te ontwikkelen en van een duidelijke medewerking van de Overheid. Mooie formules zijn er nu genoeg gegeven; het is de daad die hier geldt! Ik hoop, dat iedere Nederlander de plicht kan voelen om dit land te steunen. Dan moet de Overheid het hare doen..... en de mannen, die wij erheen sturen doen de rest!”

B. S.

EERSTE EIS VOOR KOLONISTEN: „WORDT SELF-SUPPORTING”.

Om de kolonisatie de grootst mogelijke kans van slagen te geven moeten er van regeringswege voor de eerste jaren ruime bijdragen ter beschikking staan, die à fonds per du gestort moeten worden. Men mag niet weer vervallen in de uitbetaling van de minimale steunbedragen van vóór 1940.

Hiertegenover echter moet dan ook onmiddellijk staan, dat de kolonist een verbintenis aangaat, een soort zekerheidsstelling dus van de voor hem uit te geven bedragen.

Het hoofdprincipe moet in den beginne zijn, wáár men ook voet aan wal zet: „Zo spoedig mogelijk een selfsupporting maatschappijtje vormen, dat dus zichzelf kan voeden en onderhouden, waardoor import tot een minimum beperkt kan worden.”

Vaklieden.

Met het aan wal zetten van een selfsupporting-maatschappijtje wordt hier bedoeld een maatschappijtje niet alleen bestaande uit land- en tuinbouwers en veefokkers, maar ook vaklieden als timmerlui, meubelmakers, smeden, blikslagers, wegeaanleggers, bruggenbouwers, enz. enz.

Zie verder pag. 8

De stichting liquidatie basisgoederen

Uitzending personeel naar Hollandia.

Zoals bekend liggen op Nieuw-Guinee, evenals op verschillende andere plaatsen van de Indische Archipel, voor miljoenen aan oorlogsmateriaal op zijn bestemming te wachten. Voor de afwikkeling van deze materie is opgericht de „Stichting Liquidatie Basisgoederen”, waarvan de directie is opgedragen aan het Ingenieurs Bureau Ingënegeren-Vrijburg te Amsterdam.

Nadat aanvankelijk voor het werk (inventarisatie, sortering en vervoer van het materiaal) Japanse krijgsgevangenen werden gebruikt, die echter door MacArthur werden teruggeroepen, heeft men thans andere werkkrachten. Enkele maanden geleden werd een 100-tal politieke delinquenten naar het eilandje Biak (aan de Noordkust van Nw Guinee) gezonden, die binnenkort naar Hollandia zullen worden overgebracht. Op 11 Maart j.l. werden wederom een 100-tal politieke delinquenten door het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen uitgezonden, rechtstreeks naar Hollandia.

De Stichting Liquidatie Basisgoederen stelt momenteel ter voorbereiding van het omvangrijke werk dat daar verricht moet worden, een staf leidend personeel samen. Reeds is voornemen genomen de heer G. Dijkstra, die op 14 Maart per Skymaster naar Hollandia zou vertrekken, waar hij de post van hoofd afdeling scheepszaken der S.L.B. zal opvatten.

De S.L.B. verzocht ons bekend te stellen, dat de gelegenheid tot solliciteren voor uitzending in dit verband inmiddels is gesloten. De directie der stichting heeft ons toegezegd — en ons gemachtigd dit te publiceren — dat de S.L.B., zodra zij weer in staat zal worden gesteld om personeel voor Nieuw-Guinee aan te nemen, zich hiertoe tot de S.T.N.O. zal wenden.

De toezegging van de Stichting Liquidatie Basisgoederen stemt het bestuur der S.T.N.O. tot grote voldoening, omdat hiërmede ook de zuiver administratieve krachten onder de deelnemers een kans krijgen om spoediger uitgezonden te kunnen worden dan anders voor hen waarschijnlijk het geval zou zijn. Tevens geeft dit voorbeeld goede hoop, dat er meerdere instellingen zullen volgen, die bij het verzamelen van werkkrachten voor Nieuw-Guinee gebruik zullen willen maken van de deelnemersregisters der S.T.N.O., waarin al diegenen, die zich reeds in georganiseerd verband voor transmigratie naar Nw. Guinee opgaven, met hun voornaamste gegevens voorkomen.

Gedemobiliseerde Militairen , , Appel

De uit Indonesië terugkerende gedemobiliseerde militairen zullen reeds veel over Nieuw-Guinee hebben horen spreken. Het is ons bekend, dat er duizenden zijn onder de jongens in Indië, die het verlangen hebben te kennen gegeven om met de Indische broeders mee te mogen transmigreren naar het te stichten nieuwe stamland. Dit is tot dus verre niet mogelijk gebleken, doch dat er binnen afzienbare tijd aan dit grote plan een begin van uitvoering zal worden gegeven, is onze volle overtuiging. Wij roepen daarom alle gedemobiliseerde militairen, die na ommekeer in het moederland niet de verwachting kunnen koesteren, dat zij de hen toekomende plaats in de maatschappij kunnen veroveren — of desondanks liever willen meehelpen aan de opbouw van een Nieuw Nederland Overzee — toe: TREEDT AAN IN DE GELEDREN DER S.T.N.O.!

Vragen van belangstellenden

Wij ontvangen vele brieven van belangstellenden, die ons verzoeken om allerlei inlichtingen vóór zij zich als deelnemer kunnen opgeven. Men zal begrijpen, dat wij al deze vragen niet persoonlijk kunnen beantwoorden. In deze rubriek zullen wij regelmatig de belangrijke vragen in openbare vorm behandelen.

De meest voorkomende vragen bestrijken het gebied der financiën: Moet de overtocht uit eigen zak betaald worden of gebeurt dit op rekening der stichting?

Men moet zich dit aldus voorstellen: De S.T.N.O. is geen kapitaalkrachtig concern, dat geld investeert in het uitzenden van kolonisten naar Nw. Guinee, doch een lichaam, dat wil zijn de actieve exponent van alle Nederlanders, die de wens koesteren naar Nw. Guinee te transmigreren, doch ieder op zich-

Hier is helaas een artikel uitgeknipt.

...overdragen van overheid of maatschappij. De S.T.N.O. werkt vanaf het moment van haar geboorte in de richting van deze mogelijkheden. Alles wat zij thans van de deelnemers vraagt is hun vertrouwen, dat zij inderdaad alle krachten aanwendt om tot de meest gunstige oplossing te geraken. Alhoewel het best mogelijk is dat zij, die de overtocht wél zelf kunnen betalen, eerder vertrekken dan degenen die dit niet kunnen, is het natuurlijk nooit de bedoeling dat alleen de kapitaalkrachtigen naar Nw. Guinee gaan, want dan zou Nederland nooit de duizenden en duizenden mensen kunnen opbrengen, die daar nodig zijn.

Moeten we potten en pannen meennemen? — Ja, alles! Op Nw. Guinee is letterlijk niets te krijgen. Wij zullen t.z.t. volledige lijsten publiceren van alle voorwerpen, die men beslist mee moet nemen. Er zal overigens geen enkele groep vertrekken, voordat zij op elk gebied ingelicht, voorbereid, opgeleid en uitgerust is.

Kunnen de vrouwen en kleine kinderen mee? Volgens onze persoonlijke opvatting is hiertegen bij een goede voorbereiding en organisatie geen bezwaar. Wij willen aan dit onderwerp de volgende keer een heel artikel wijden. Intussen zouden wij hierover gaarne de mening horen van de vrouwen in onze deelnemers-kring. Stort U uw hart eens uit, dames?

Correspondentie aan de Redacteur „Ned. Overzee”, postbus 843.

AANMELDINGSSTROOKJE.

Wij zenden U per omgaande een inschrijvingsformulier voor deelnemer of donateur der S.T.N.O. toe, wanneer wij dit strookje ontvangen, door U aan ommezijde duidelijk ingevuld en in een open enveloppe gesloten, gefrankeerd met 2 ct. en op de enveloppe de vermelding: **drukwerk — aanmeldingsstrookje.**

Te adresseren aan: Centraal Bureau Stichting Transmigratie Nederland-Overzee, Postbus 843, Amsterdam.

„WAARHEEN EMIGREREN?“

door J. M. van Rooyen.

Prijs f 0.75.

J. M. van Rooyen, pionier-katoenplanter, leefde en werkte 11 jaren op Nieuw-Guinea, verloor alles onder de Japanse vanden, keerde naar Nederland terug en sloot zich op het eerste sein aan bij de Stichting Transmigratie Nederland-Overzee. Hij wil terug naar Nieuw-Guinea en in een sympathiek „woord van opwekking“ roept hij, na van zijn ervaringen aldaar te hebben verteld, ons allen toe: „Ik ben reeds voorgegaan, doch door de oorlog tijdelijk verslagen..... Wie wil met ons opnieuw beginnen?“

Hier is helaas een artikel uitgeknipt.

Een verrassing voor de deelnemers:

S.T.N.O.-INSIGNE.

In opdracht van het Centr. Bur. der Stichting worden zeer fraaie verzilverde deelnemers-insignes vervaardigd, waarop in reliëf-werk de vorm van Ned. Nieuw-Guinee en de letters S.T.N.O. prijken. De prijs voor deelnemers der stichting bedraagt (minimum) f 1.50, bij vooruitbetaling op postgiro 103.24. Toezending over 4 weken, doch eerst na ontvangst van het stortingsbewijs der postgiro voor een bedrag van tenminste f 1.50 (vermelden: „INSIGNE“). U kunt reeds thans uw bedrag gireren om verzekerd te zijn van directe ontvangst van uw speldje, zodra de eerste serie klaar is (15 April).

Vervolg van pag. 6

De in den beginne noodgedwongen verspreid van elkaar liggende kolonisatie-terreinen van de aanvang af voorzien van goede onderlinge communicatie-middelen (motor-, zeil- en roeiboten, trucks zodra er wegen zijn en ook radio-ontvang- en zendapparaten; deze laatste zo nodig laten werken op trapmachines, waarmee men 400 mijl haalt).

Malaria-gevaar.

Verder moeten er bij het aan land zetten van de eerste kolonisten onmiddellijk maatregelen getroffen worden om het grote malaria-infectiegevaar van Nw. Guinee tot zo klein mogelijke proporties terug te brengen. Een afzonderlijke organisatie, die van te voren reeds alles behoorlijk heeft uitgewerkt en waar nodig reeds prophylactische maatregelen heeft genomen, is daarvoor nodig.

AANMELDINGSSTROOKJE.

(Naam in blokletters)

Ondergetekende
straat en huisnummer
woonplaats
verzoekt opzending van inschrijvingsformulier(en) voor deelnemers/donateurs der Stichting Transmigratie Nederland-Overzee.

(Handtekening):

Z.O.Z.

Nu de Nw. Guinea Petroleum Mij. (N.G.P.M.) reeds een aanvang heeft gemaakt met mijnbouwkundige exploratie op grote schaal (in de Vogelkop), is het zaak hieraan direct aandacht te besteden, want nu zal hier al dadelijk heel wat verdiend kunnen worden met plaatselijke afzet van land-, tuinbouw- en zuivelproducten.

Houtverwerking.

Eén zaak op het gebied van export zal onmiddellijk met regeringssteun geëntameerd kunnen worden en wel in verband met het grote wereld-tekort aan hout. Met bosaankap en het verwerken van alle mogelijke bruikbare houtsoorten zal onmiddellijk een aanvang gemaakt kunnen worden.

A. M. SIEREVELT, lt. kol. K.N.I.L. b. d., oud-terr. comm. der Molukken, in: TIJDSCHRIFT „NW. GUINEA“, Mei 1947.

ORGANISATIE, DOELSTELLING EN TAAK DER STICHTING.

De Stichting Transmigratie „Nederland Overzee“ is een uiting van particulier initiatief. Zij werd opgericht door een groep jonge Nederlanders en Indische broeders met het doel plannen te ontwerpen en de organisatie voor te bereiden van een grootscheepse transmigratie van Nederlanders naar Nieuw-Guinee. Op 9 Januari 1948 werd gevormd het uit 20 leden bestaande College van Initiatiefnemers, dat het hoofdbestuur der stichting uitmaakt. Dit college stelde de statuten en het huishoudelijk reglement der stichting vast en benoemde uit haar midden het dagelijks Bestuur.

In de statuten staat omschreven, dat de stichting ten doel heeft: het vestigen op democratische grondslag van een nieuw Nederlands stamland in de overzeese gebiedsdelen, met name op Nederlands Nieuw-Guinee, welk doel zij tracht te bereiken door alle wettige middelen, o.a. met behulp van voldoende kapitaal en alle moderne technische hulpmiddelen en door samenwerking van krachten van allen, die zich daartoe aanmelden. Hiervan wordt de uitvoering opgedragen aan het Centraal Bureau der Stichting te Amsterdam.

Voor de migratie komen in aanmerking Nederlanders en met hen naar het oordeel der stichting gelijkgestelden, die lichamelijk, geestelijk en moreel daartoe in staat kunnen worden geacht, onverschillig wat betreft ras, geloof, overtuiging, maatschappelijke stand of sexe.

Op uitnodiging van het Bestuur wordt een aantal vooraanstaande figuren uit het Nederlandse volk uitgenodigd om een Raad van Bijstand te vormen, die de stichting met raad en daad zal bijstaan. Verder zal door het College van Initiatiefnemers ter voorbereiding van de definitieve volksplanting op Nw. Guinee een aantal terzake volkomen deskundige en ervaren personen aangesteld worden; uit deze deskundigen wordt dan een Commissie van Advies samengesteld, die het College van Initiatiefnemers zal bijstaan bij het vaststellen van een algemeen plan.

Deelnemers der stichting zijn diegenen, die zich met goede bedoelingen hebben aangemeld om deel te nemen aan de transmigratie overzee en in de registers der stichting onder toekenning van een volgnummer als zodanig zijn ingeschreven. Teneinde de stichting in staat te stellen haar werkzaamheden naar behoren te verrichten — teneinde haar doeleinden met de vereiste voortvarendheid te kunnen bevorderen — betalen de deelnemers een contributie van een gulden per maand. De deelnemers verklaren zich bereid tot transmigratie, al dan niet met hun gezin, zonder dat dit echter voor hen enige bijzondere verplichting met zich medebrengt. Zij kunnen zich te allen tijde (doch niet later dan een maand vóór het eventueel vastgesteld vertrek) terugtrekken.

De mogelijkheid tot vertrek zal tenminste drie maanden tevoren worden bekend gemaakt, waarbij behoudens de bijzondere eisen van geschiktheid, bekwaamheid en goede gezondheid, steeds het in volgorde van aanmelding toegekende lagere volgnummer voorrang verleent. De deelnemers, die de overtocht niet zelf kunnen bekostigen, dienen echter, indien nog niet voldoende kapitaal of overheidssteun beschikbaar mocht zijn, bij de uitzending te wachten tot dit wel het geval is.

Het Centraal Bureau der stichting is belast met het financieel beheer, de documentatie, de propaganda, de voorlichting der deelnemers, de voorlopige selectie der deelnemers, de algemene voorbereiding der migratie, het onderhouden van contact met gelijkgerichte of andere organisaties, het selecteren van technici en het doen opleiden van de vaklieden, welke bij de kolonisatie zullen meewerken en het mobiliseren van het benodigde kapitaal.